

## 19 Sonrası...

Geleceği  
yeniden  
keşfetmek

Vergi, Muhasebe ve  
İç Denetim  
Çalışanları İçin  
Vergide Uzaktan ve  
Gerçek Zamanlı  
Denetim/Kontrol  
Yöntemleri  
Teknoloji  
Yaklaşımı

Hande Türkyılmaz Kefeli  
Burcu Esin Can  
Said Şenses

## İçindekiler

- ❑ Dünyada Elektronik Vergi Uygulamaları
- ❑ Türkiye’de Elektronik Vergisel Veriler ve Veri Havuzu
- ❑ Vergi İncelemelerinde Teknoloji Kullanımı
- ❑ Geleneksel İşletme Veri Tabanı
- ❑ Verilerin Analizi
- ❑ Neler Yapabiliriz?



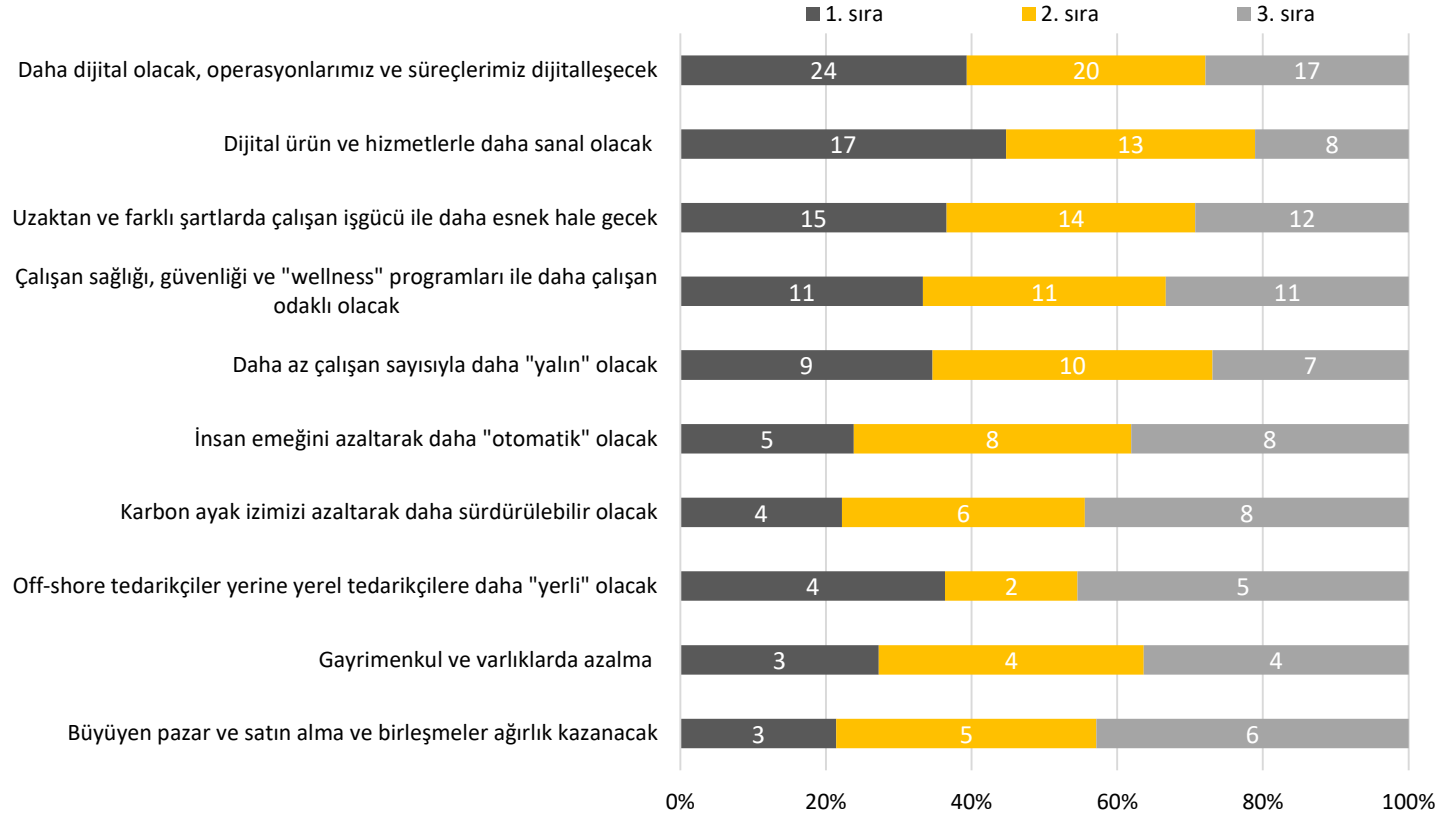


## Covid-19'un İş Yapış Şeklimize Etkileri



## CEO Panel Survey

### Daha dijital, daha esnek iş modelleri

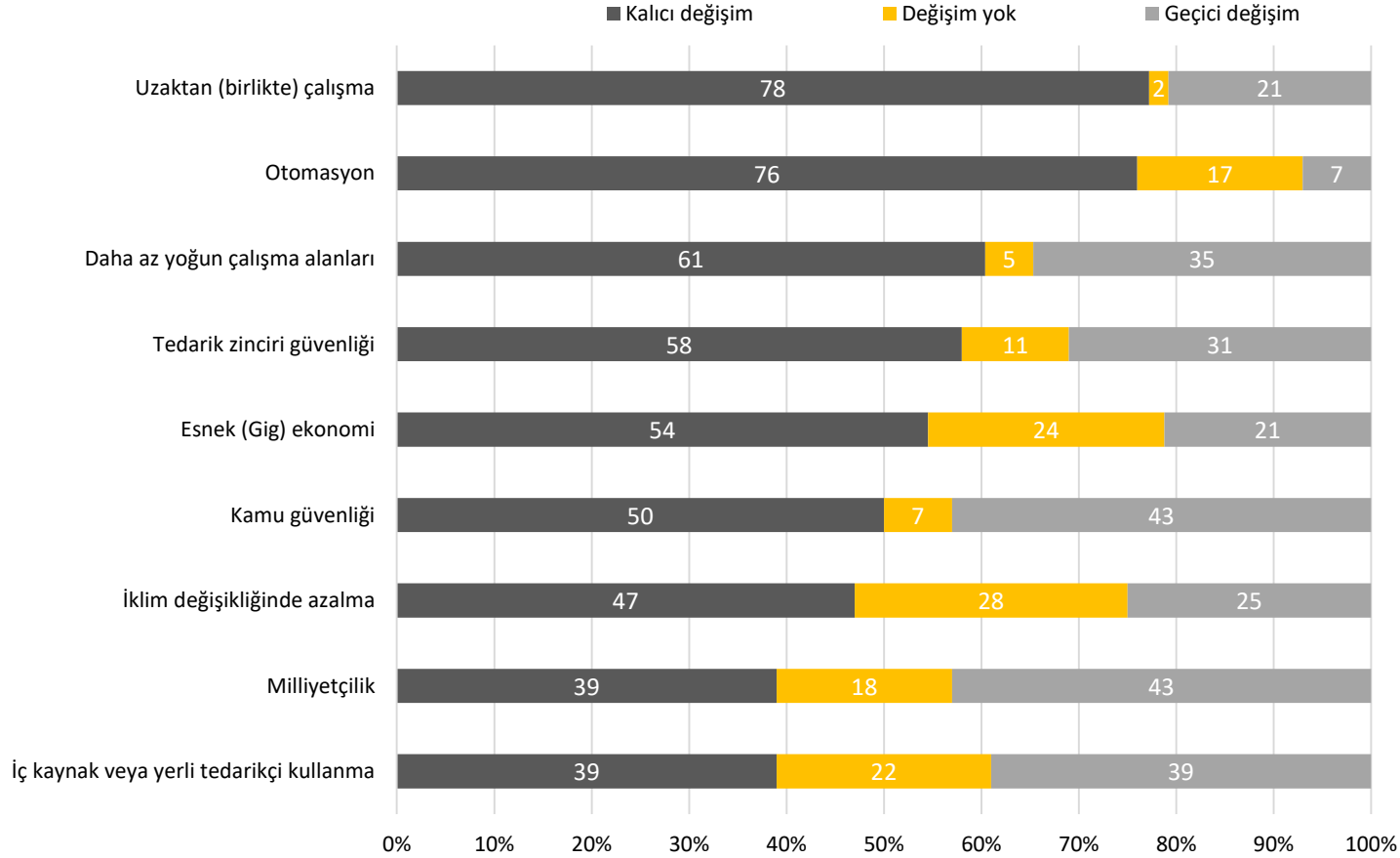


**COVID-19 sonrası CEO'lar daha dijital ve esnek iş modellerine yönelecek.**

**Soru:** COVID-19 sonrası iş modelinizin gideceği yön konusunda ilk üç seçeneği sıralayın.

## CEO Panel Survey

### Kalıcı etkiler: Uzaktan birlikte çalışma ve otomasyon



**COVID-19 sonrası uzaktan birlikte çalışma ve otomasyon kalıcı olarak hayatımızda yer alacak**

**Soru:** COVID-19'un getirdiği trendler içinde hangi değişimlerin kalıcı hangilerinin geçici olduğunu belirtiniz.



# Dünyada Elektronik Vergi Uygulamaları (SAF-T)

```
#define ASM_VMX_VMREAD_RDX_RAX ".byte 0x0F, 0x7F, 0x0F, 0x0F"
```

```
static __always_inline unsigned long vacs_read(unsigned long va
```

```
{  
    unsigned long va
```

```
    asm volatile (": __ex_clear(ASM_VMX_VMREAD_RDX_RAX, 0x0F, 0x0F, 0x0F, 0x0F)  
                  : "=r"(value) : "d"(va) : "memory");
```

```
    return value;
```

```
}  
#include <stdint.h>  
int main(int argc, char **argv) {  
    intb4_t src = argc;  
    intb4_t dst;
```

```
    volatile  
    __asm__ volatile ("movl %0, %%eax" : : "r"(src) : "eax");  
    return dst;
```

## SAF-T UYGULAMASI (Standart Audit File – Tax)

**Standart Denetim Vergi Dosyası (SAF-T)**, vergi, KDV ve muhasebe için yeni bir elektronik XML tabanlı raporlama standardıdır. Bir işletmenin, muhasebe sisteminden bu verileri gözden geçirmesi gereken vergi otoritelerine muhasebe verilerinin verimli bir şekilde aktarılmasını sağlayan, bilgisayarda okunabilir bir kontrol dosyası veya daha doğrusu formattır.



SAF-T standartları ilk olarak 2005 yılında OECD tarafından birinci versiyon olarak belirlenmiştir.

Versiyon 1 İçerik: Müşteriler ve tedarikçiler için Master File verileriyle birlikte Genel Muhasebe Hesap Planı ve faturalar, siparişler, ödemeler ve düzeltmeler.

**Dosya formatı**



OECD üye ülkeleri ve diğer ülkelerden gelen değerlendirmeler dikkate alınacak Versiyon 2, 2010 yılında yayımlanmıştır.

Versiyon 2 İçerik: Versiyon 1'e ek olarak envanter ve sabit kıymetler bilgilerine ilişkin standartlar

**Dosya formatı**



# SAF-T UYGULAMASI (Standart Audit File – Tax)

Kullanılan tüm belgelerde ortak vergi kodlarının yer alması

Tüm mali kayıtların, alacak ve borç hesaplarının aynı sistem üzerinde tutulması ve online paylaşımı

## Tarafların Sorumlulukları

1

### Vergi Otoriteleri

- SAF-T uygulamasını vergi denetim ve doğrulama metodolojilerine dahil etmek,
- Denetim otomasyonuna daha bütünsel bir yaklaşım sağlayabilecek olan XBRL'nin devam eden gelişiminin farkında olmak ve bu alandaki genel stratejik yaklaşımlarını formüle ederken bunu göz önünde bulundurmak,
- SAF-T şemasının nasıl uygulanacağına ilişkin ortak bir anlayış oluşturmak için Yazılım Geliştiricileriyle birlikte çalışmak,
- Kendi ülkelerinde uygulanmasının OECD kriterleri ile uyumlu olduğundan emin olmak.

2

### Yazılım Geliştirme

- SAF-T kurallarını kendi iş ve muhasebe yazılım ürünlerine dahil etmek,
- SAF-T şemasının nasıl uygulanacağına ilişkin ortak bir anlayış oluşturmak için Vergi Otoriteleri ile birlikte çalışmak,
- SAF-T'nin test ve analiz etkinliğini arttırmak için kolay çözümler sunmak.

NORVEÇ

POLONYA

ALMANYA

LÜKSEMBURG

FRANSA

AVUSTURYA

MACARİSTAN

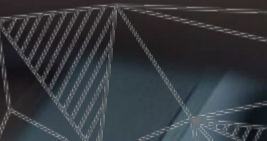
PORTEKİZ



# Gelecek Vizyonu

Tüm Raporlamaların  
ve Beyanların Aynı  
Sistem Üzerinden  
Yapılması  
&  
Verimli ve Etkili Mali  
Denetimler

## Türkiye’de Elektronik Vergi Uygulamaları



## Vergi Otoritesine Hangi Bilgileri İletiyoruz?





# İdareye Raporlanan Bilgilerin Detayı

## E-defter Üzerinden

Girişi Yapan Kişi  
Kayıt Tarihi  
Kayıt Açıklaması  
Toplam Borç  
Toplam Alacak  
Kayıt Detayı  
Parasal Tutar  
Yevmiye Tarihi  
Belge Tipi  
Belge Numarası  
Belge Tarihi  
Ödeme Yöntemi  
Açıklama

## E-belgeler Üzerinden E-fatura/E-arşiv/E- irsaliye vb..)

Fatura No  
Gönderim Şekli  
Düzenleme Tarihi  
Düzenleme Zaman  
Toplam Tutar  
Ödenecek Tutar  
Para Birimi  
Vergiler Toplam  
Vergi Türü  
İstisna Türü  
Tevkifat  
Alıcı Bilgileri  
İnternet Satış Bilgi  
Ödeme Şekli  
Ödeme Aracısı  
Ödeme Tarihi  
Gönderi Bilgileri  
Sipariş Numarası  
İrsaliye Numarası  
İrsaliye Tarihi  
Mal cinsi  
Mal Miktarı  
Teslimat Adresi  
Standart Kodlar

### E-arşiv Fatura İptal Raporu

Fatura No  
İptal Tarihi  
Toplam Tutar

## Diğer Uygulamalar

### Beyannameler

İstisna bazında alımlar ve satışlar  
Tevkifat bazında alımlar ve satışlar  
Vergi Oranları bazında satışlar  
Vergi Oranı bazında alımlar  
Vergi oranı bazında iadeler  
BA-BS formları

Gümrük Beyanname dataları  
(Gümrük İdaresine )

Zorunluluk Kapsamında girenler ve  
yakın gelecekte zorunlu olduğunda;

### Elektronik Kayıt Saklama Kapsamında;

- A. Satış Kayıtları
- B. Alış Kayıtları
- C. Dönem Başı ve Dönem Sonu Mal  
Stoklarına İlişkin Envanter  
Kayıtları
- D. İthalat Kayıtları
- E. İhracat Kayıtları
- F. Üretim Kayıtları
- G. Diğer Kayıtlar

# Denetim Vizyonu

## Denetim (Bugün)

Denetim elamanı mükellefin ibraz ettiği kayıtları alarak;

- ürünlerin yurtiçinde izlediği yolları,
  - sektör/firma karlılık analizlerini,
  - vergi hesabını,
  - bu ürünler ile ilgili y. içi/y. dışı ödemeleri,
  - gümrük vergilerini,
  - transfer fiyatlandırması konularını,
  - üretim miktarlarını (fire oranlarını)
- ve benzeri bir çok detayı, bu kayıtlar yolu ile inceleyebilmektedir.

Uzun vadede hedef ön  
doldurmalı beyanname  
sistemi gibi mekanizmaların  
yaygınlaştırılması

## Gelecek Vizyonu

Nedir?

Özel bir yazılım dili ile hazırlanmış standart  
formattaki elektronik  
**“Standart Denetim Dosyası”**  
üzerinden denetim yapılması

## Otoritenin Beklentileri

- ☐ Elektronik **denetim** için uygun altyapı
- ☐ Uygunluk ve mantık testleri (**self-audit**)
- ☐ **Uzaktan denetim**
- ☐ **Uluslararası ortak denetim**
- ☐ Denetimde **ortak bir format ve standart**



A group of people are working in a modern office. In the foreground, a man is looking at a laptop screen. To his right, a woman is looking at a laptop screen. In the background, another man is looking at a laptop screen. The office has a brick wall and large windows. The text is overlaid on the image.

“

DeFTERler, faturalar, veri analizleri elektronik. Birkaç yıl sonra denetimi de elektronik yapacağız. Vergi denetim birimlerine bilgisayar, elektrik-elektronik, fizik, kimya, matematik gibi bölümlerden mezun kişileri almaya başlıyoruz.”

## Gelir İdaresi Uygulama ve Veri Yönetimi Daire Başkanlığı'na Bağlı Birimler

Elektronik Vergi Dairesi  
Uygulamaları Müdürlüğü

Veri Yönetimi ve Teknolojileri  
Müdürlüğü

Elektronik Beyan ve Bildirim  
Müdürlüğü

Yazılım Projeleri Yönetim  
Müdürlüğü

Elektronik Belge ve Defter  
Uygulamaları Müdürlüğü

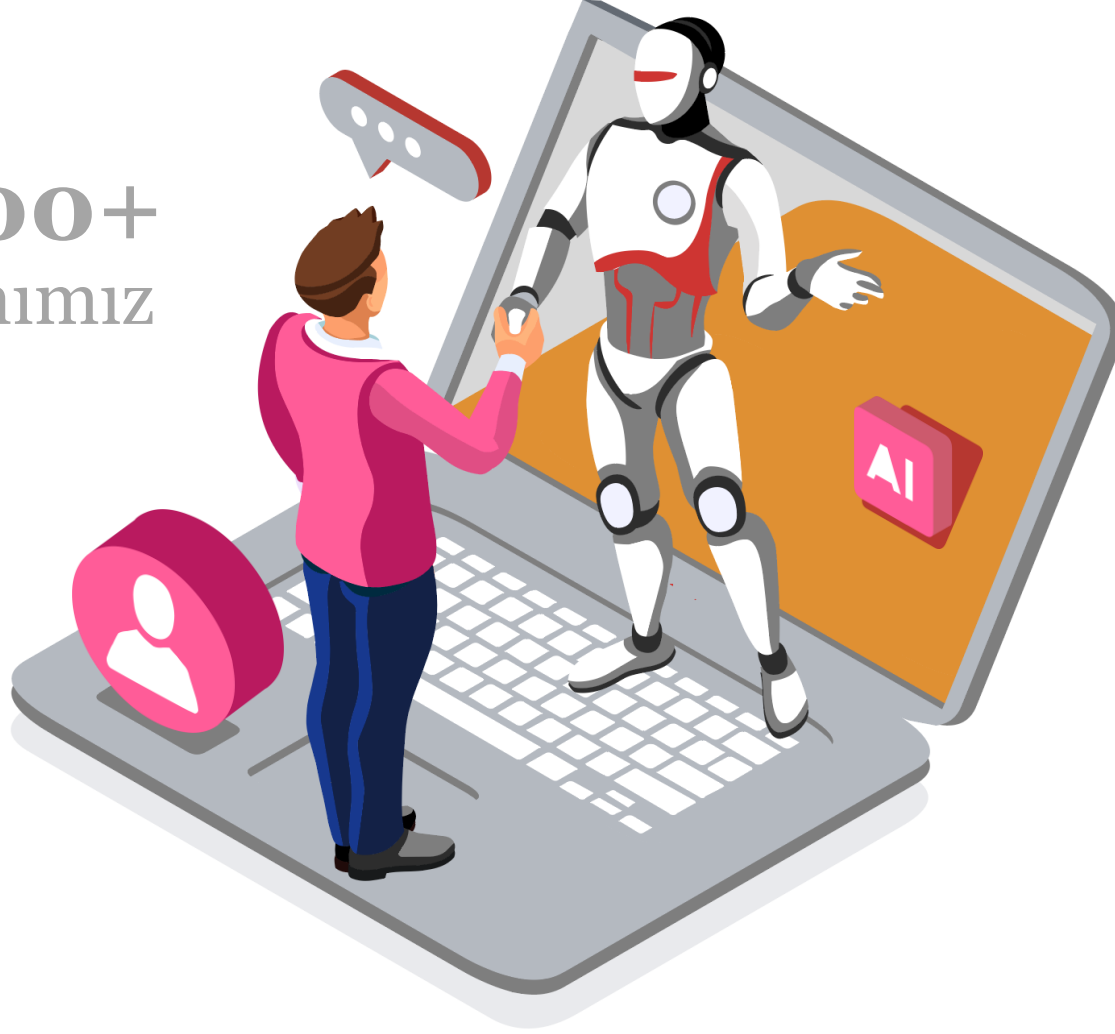
Yazılım Geliştirme Müdürlüğü

Elektronik Kayıt ve Beyan  
Müdürlüğü

Elektronik Uygulamalar İzleme,  
Analiz ve Değerlendirme  
Müdürlüğü

Teknolojiyi kullanan insan

2000+  
alışanımız



Türkiye'de  
**40**  
.yıl

UiPath™

alteryx

blueprism

inAudit

AuraPlatinum

Halo

Connect



## Online Data Transferinde Amaç

Mevzuata  
Uyum

Teknoloji

Verimlilik

## Pratik Çözümler

ERP Mizan – E-Defter Data Karşılaştırması

Ürün/Müşteri Bazında Satış Raporları

Alış-Satış-İthalat-İhracat-Stok  
Karşılaştırması

Şirket İçi Harcama/Gelir/İade Raporları

İç Denetim Raporlamaları  
(örneğin 3-way Matching)

Holdinge Bağlı Şirketlerde  
Operasyonel/Verimlilik Kontrolleri

Online onay süreçleri

Grup KDV iade kontrolü ve  
KDV raporlaması

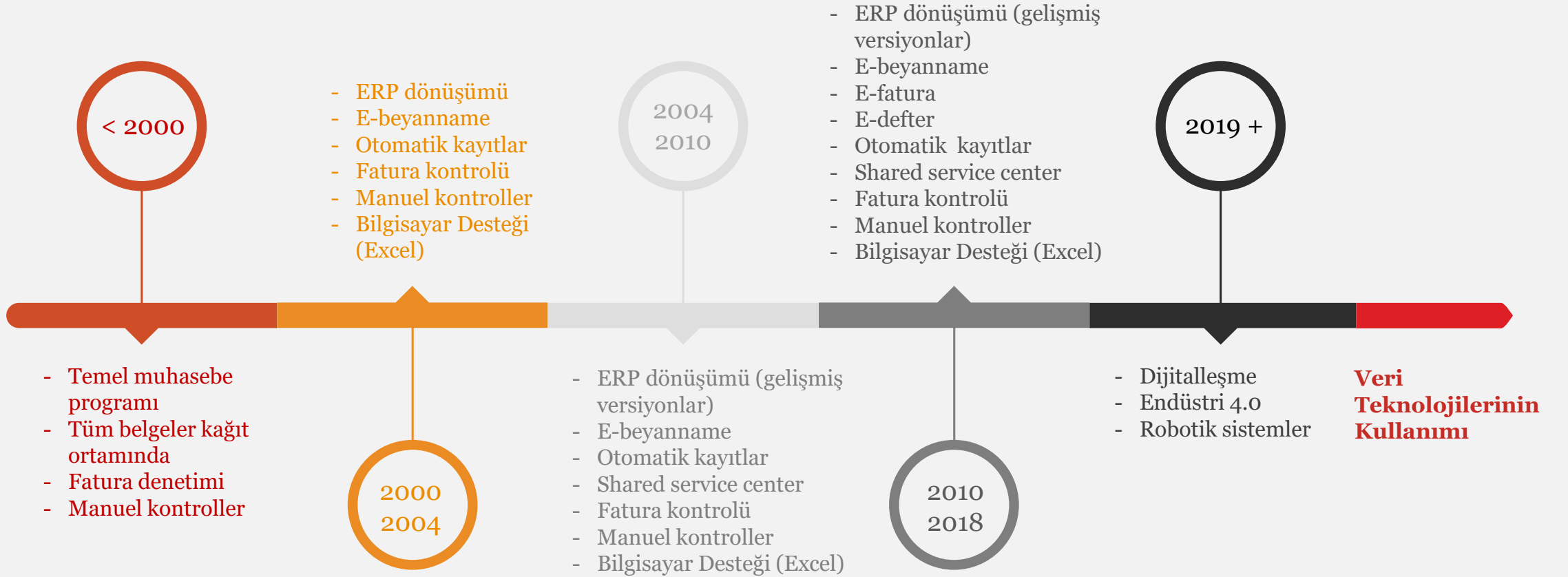


## Vergi İncelemelerinde Teknoloji Kullanımı





# Vergi İncelemelerinde Tarihsel Süreç



## Vergi İncelemelerinde Güncel Sorun: E-defterin Mevzuata Uyumsuzluğu Vergi İncelemelerini Ciddi Şekilde Etkilemektedir

ERP sistemindeki kayıtların  
e-Defter'e hatasız ve tam aktarılmaması

e-Defter'de yer alan kayıtlar beyannameler  
uyumsuzluğu

e-Defter'in mevzuatta belirtilen şema ve  
şematron kurallarına aykırı olması

e-Defter sistemine yasal kayıtların değil  
yurtdışı raporlama kayıtlarının yüklenmesi  
(VUK Defter vs IFRS Defter)



Yasal kayıt süresinden sonra atılan kayıtlar

e-Defter'de bulunan e-imza geçerliliği ve  
mali mührün süresi

e-Defter parçalarında yer alan kayıt  
numaraları birbirini takip etmemesi

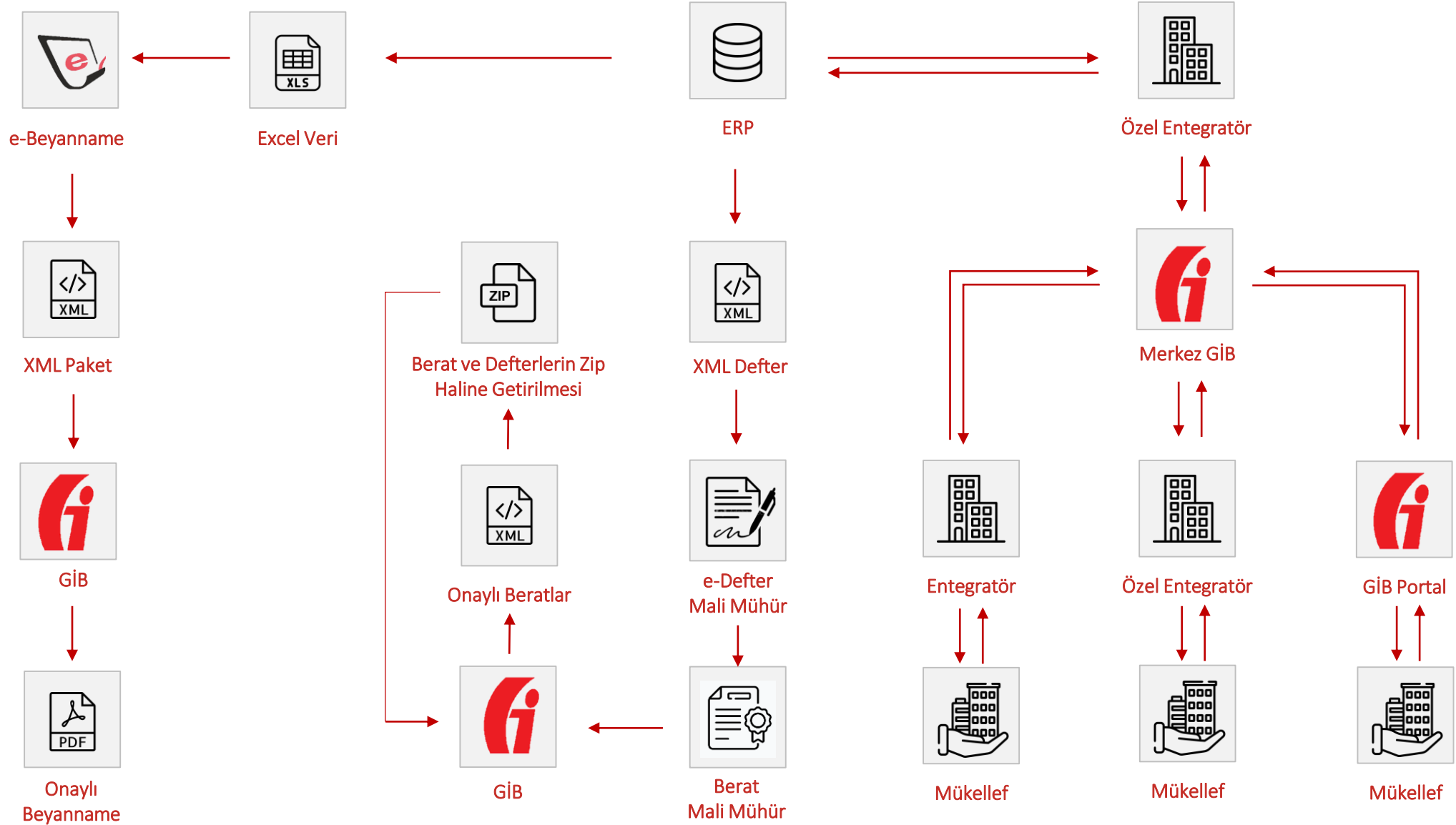
En kötü senaryo: E-defter datasının  
kaybının vergi incelemeleri sırasında fark  
edilmesi

## Geleneksel İşletme Veri Yapısı

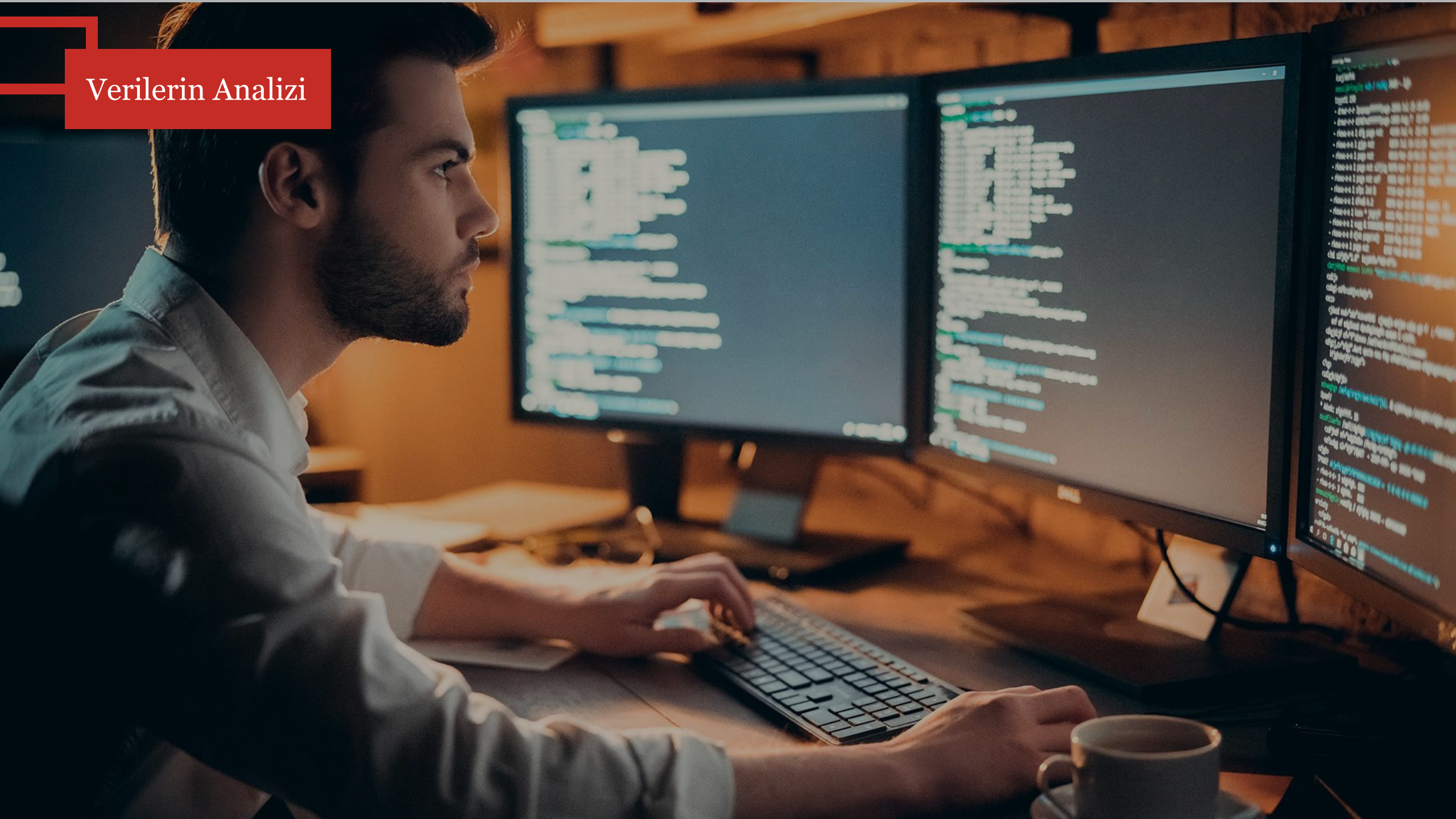




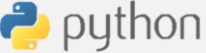











# Geleneksel İşletme Veri Yapısı

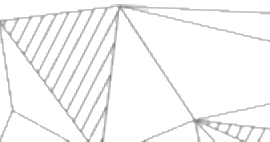


## Verilerin Analizi



# Ne Yapılmalı

Veri Analitiği	Veri Görselleştirme	ERP Entegre Çözümler	Makine Öğrenmesi
 python	 Power BI	 SAP	 TensorFlow
 R	 + a b l e a u	 ORACLE	 K Keras
 sas	 Qlik	 logo	 SciPy
 alteryx	...	...	 pandas
 Excel			 matplotlib
...			...





## 19 Sonrası...

Geleceği  
yeniden  
keşfetmek

Teşekkürler

Hande Türkyılmaz Kefeli  
Burcu Esin Can  
Said Şenses

23 Aralık 2020